

SINDROM AKTIVACIJE MAKROFAGA KOD DEVETOMJESEČNOG DOJENČETA POTAKNUT INFEKCIJOM VIRUSOM INFLUENCE TIPA B

Saša Sršen, Branka Polić, Tanja Kovačević, Tatjana Čatipović Ardalić, Joško Markić,
Davor Petrović, Luka Stričević, Katija Pivalica, Vitomir Metličić

Klinika za dječje bolesti, Klinički bolnički centar Split, Split, Hrvatska

Uvod. Sindrom aktivacije makrofaga (MAS) je teška komplikacija autoimunosnih ili autoinflamatornih bolesti, u dječjoj dobi najčešće sistemskog tipa juvenilnoga idiopatskog artritisa, ali se može javiti i u bolesnika oboljelih od malignih bolesti, kao i virusnih infekcija.

Prikaz bolesnika. Bolest se kod devetomjesečnog dojenčeta manifestirala vrućicom do 39,2°C. Povraćao je uz proljev te postaje somnolentan. Brzim antigenskim testom dokazana je infekcija virusom influence tip B. Petoga dana bolesti je hospitaliziran. Dokazana je upala pluća, uz leukopeniju, trombocitopeniju, značajno povišene vrijednosti jetrenih enzima i nešto niže vrijednosti natrija. Nakon pogoršanja uz hipoproteinemiju, produljene vrijednosti APTV-a i snižen fibrinogen, hepatomegaliju, periferne edeme, ovisnost o kisiku i somnolenciju, premešta se u Zavod za intenzivnu pedijatriju Kliničkoga bolničkog centra Split. Nastavljeno je liječenje antibioticima uz potpornu terapiju i korekciju metaboličkih dizbalansa, kao i primjenu filgrastima. Nalazimo hepatomegaliju, pancitopeniju, nisku sedimentaciju eritrocita, hipofibrinogenemiju, hipertrigliceridemiju, hiperferitinemiju ($>84.000 \text{ ng/mL}$) i povišene transaminaze te je postavljena sumnja na MAS. Započeto je liječenje pulsnim dozama glukokortikoida. Nadalje dolazi do respiracijskog urušaja i razvoja akutnoga respiracijskog distres sindroma, uz porast vrijednosti feritina iznad 118.000 ng/mL. Uvodi se anakinra, te se intubira i strojno prodisava sljedećih gotovo 30 dana. Postupno se prati poboljšanje laboratorijskih parametara, hepatomegalija regredira i poboljšava se stanje dojenčeta, dok se doza imunosupresiva snižava. Dojenče je nakon dva mjeseca liječenja pušteno na kućnu njegu te se postupno oporavlja uz regresiju simptoma i poboljšanje nalaza. MAS je snažna, ali neučinkovita imunološka reakcija potaknuta disregulacijom T-limfocita i NK-stanica koji dovode do posljedične aktivacije makrofaga i pojačane fagocitoze i citopenije, a može uzrokovati i disfunkciju i zatajenje više organa ili organskih sustava. Može završiti smrtnim ishodom. Iako se najčešće javlja u sklopu reumatskih bolesti, okidač mogu biti infekcije, najčešće EBV, ali su opisani i slučajevi potaknuti virusom gripe kao i kod našeg bolesnika.

Zaključak. Treba biti svjestan mogućnosti nastanka MAS-a i kod bolesnika oboljelih od virusnih infekcija kako bi se na vrijeme moglo započeti s adekvatnim liječenjem.

Ključne riječi: dijete, sindrom aktivacije makrofaga, virus influence B

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa